
Fra: Robert Hercz [robert.hercz@teletopia.com]
Sendt: 18. januar 2007 00:02
Til: Postmottak FAD
Kopi: 'Robert Hercz'
Emne: Høringsuttalelse - Arbeidsgivers adgang til ansattes epost mv

Teletopia mener det varslede forslaget vil gi en rekke praktiske problemer, både i forhold til praktisk håndtering av nødvendig tilgang til virksomhetens kommunikasjon, og i forhold til et selskaps faktiske drift og virksomhet.

Departementet tar utgangspunkt i at det er mer og mer vanlig med elektronisk kommunikasjon, og at medarbeidere tidvis benytter bedriftens elektroniske hjelpemidler til sine personlige og private gjøremål. Det er den private sfæren departementet ønsker å beskytte. Dette søkes gjennomført ved å nekte eier av verktøyene / arbeidsgiver generell tilgang til virksomhetens utstyr *for det tilfelle* at utstyret kan inneholde informasjon av privat karakter.

Etter Teletopias oppfatning, er dette en forfeilet logikk.

Det er fortsatt ikke uvanlig at man benytter brev i ulike sammenheng. Bedrifter har gjerne eget brevpapir. En mottaker av et brev, skrevet på bedriftens brevpapir og signert den enkelte medarbeider, vil oppfatte dette som bindende for bedriften, uavhengig av om avsender faktisk har fullmakt til å binde virksomheten juridisk. Det er en uskrevet regel om at man ikke skal benytte virksomhetens offisielle brevpapir i privat øyemed; en del virksomheter har da også dette som en del av den generelle arbeidsinstruksen. Det antas at det ville være utenkelig å sende invitasjon til et privat home-party på departementets brevpapir. Dersom det ble oppdaget, ville det etter all formodning bli påtalt. Det er ikke noen prinsipiell forskjell mellom skriftlig kommunikasjon via brev, elektronisk kommunikasjon via e-post eller talekommunikasjon via telefon eller på annen måte.

Et selskaps domenenavn er helt klart å sammenligne med brevpapir: Informasjon som legges ut på et selskaps websider, blir av omverdenen lett oppfattet å være virksomhetens offisielle standpunkt. Et tilsagn / aksept meddelt via e-post sendt fra virksomhetens domene, blir ansett å være juridisk bindende.

Av samme årsak er det viktig at bedriften har uhindret tilgang til ALL virksomhetsrelatert kommunikasjon, både mens en medarbeider er i virksomhetens virke, og etter eventuelt avsluttet arbeidsforhold: Eksempelvis kan nyanser i kommunikasjon forut for inngåelse av en avtale kan være viktig for den videre forståelsen av avtalen.

De fleste arbeidsplasser opererer i dag med navngitte epostadresser (med personnavn, initialer, koder o.a.). Årsaken til dette, er at det i de fleste tilfeller dreier seg om mennesker som kommuniserer med mennesker. Det er nettopp derfor man har direkte innvalg og stadig færre bedrifter har eget sentralbord som håndterer alle innkommende henvendelser: Når den som avleverer en kommunikasjon kjenner leveringsadressen (direkte telefonnummer, e-postadresse osv) til mottakeren og kan benytte denne direkte i kommunikasjonen, er det effektiviserende og kostnadsbesparende.

Samtidig er det en kjensgjerning at medarbeidere under en arbeidsdag kommuniserer privat, og likeledes at en bedrift ikke skal ha tilgang til den personlige kommunikasjonen.

Spørsmålet er derfor hvordan virksomheter skal kunne beskytte sitt tarv og samtidig ivareta den enkelte medarbeiders personlige kommunikasjonsbehov.

Teletopia har så langt løst dette ved en instruks som er en del av hver medarbeiders ansettelsesavtale, med innhold som følger:

Arbeidstaker er kjent med at elektronisk kommunikasjon og elektroniske hjelpemidler i stadig større grad er en del av en arbeidstakers hverdag. Videre at elektronisk post i gitte tilfeller formelt kan binde arbeidsgiver. Av denne grunn blir all inn- og utgående elektronisk post til og fra de e-post adressene som benytter bedriftens domenenavn lagret på en slik måte at andre i bedriften har fri tilgang til disse. Eventuell elektronisk kommunikasjon av privat karakter skal ikke forekomme til/fra e-post adresser som tilhører bedriften. Bedriften har opprettet særskilte domenenavn som kan benyttes via webmail, av medarbeidere som ikke har annen privat mailadresse.

Arbeidstakeren er kjent med at elektroniske hjelpemidler deles blant medarbeidere og at slike ikke ansees å være "personlige" eller "private". Det skal derfor ikke forekomme "private" arbeidsområder på noe elektronisk hjelpemiddel eiet av bedriften ettersom så vel ledelsen som andre medarbeidere i prinsippet kan ha uinnskrenket tilgang til all informasjon lagret på det elektroniske hjelpemiddelet.

Ovennevnte innebærer at virksomheten stiller særskilt epostadresse til rådighet for medarbeideren, som han kan benytte til sin private kommunikasjon. Denne har selskapet ikke tilgang til. Ettersom det dreier seg om såkalt "webmail", innebærer dette også at innholdet i medarbeiderens private kommunikasjon ikke lagres på noen av de systemene bedriften har uinnskrenket tilgang til.

Vi har dermed en situasjon der: 1) Arbeidsgiver har utferdiget en instruks der bedriftens domenenavn ikke kan benyttes til å sende eller motta epost av privat karakter, og 2) arbeidsgiver har tilrettelagt for at medarbeideren likevel kan sende og motta privat epost i arbeidstiden, ved hjelp av samme datautstyr som han benytter i sitt daglige virke, uten heft eller annet. Vi kan i utgangspunktet anta at den enkelte medarbeideren lojalt følger instruksjonen og aldri sender personlig kommunikasjon på bedriftens brevpapir eller via bedrifts epost-domenenavn.

Det neste spørsmålet er dermed hvorledes bedriften skal forholde seg til en situasjon der andre *utenforstående* sender epost av privat karakter, til den person-identifiserbare epostadressen en medarbeider benytter.

Dette løses ved en automatisk funksjon på eposttjeneren: Hver gang det ankommer en epost fra en ny og hittil ikke kjent avsender, returnerer systemet automatisk en epost som forhåndsdefinert tekst. Teksten i meldingen inneholder en beskrivelse av virksomhetens policy og rutiner for datalagring og at all kommunikasjon til og fra virksomhetens epostadresser blir lagret sentralt på en slik måte at andre i bedriften har tilgang. Dersom eposten som nettopp ble mottatt skulle være av privat karakter, må mottakeren varsles slik at den kan besørges slettet fra arkivet.

Teletopia forstår forslaget som er ute på høring dit hen at ovennevnte fremgangsmåte ikke vil være tillatt, dersom forslaget blir vedtatt uten endringer: Bedriften vil uansett forholdsregler, ikke ha uinnskrenket tilgang til elektronisk kommunikasjon til og fra den enkelte medarbeiders navngitte epostkonto.

Etter det vi forstår, ønsker FAD at all bedriftsrelatert kommunikasjon skal gå til fellespostkasser, navngitt på en slik måte at avsenderen må forstå at den ikke er personlig. En slik fellespostkasse kan være "postmottak@firmaet.no", "salgsavdelingen@firmaet.no", "regnskapsavd@firmaet.no" osv. For at dette skal fungere i praksis, tvinges bedriften til å ha en dobbeltbehandling av all innkommende kommunikasjon, der første behandling vil være at en medarbeider leser igjennom innkommende epost i de respektive fellespostkassene, før den fordeles videre til den enkelte medarbeider. FADs forslag går mot den effektiviserende trenden samfunnet er inne i. Som utvilsomt FAD også er kjent med, fungerer en kommunikasjonshverdag ofte slik at man først ringer inn til en bedrift og etablerer en personlig relasjon, deretter fortsetter kommunikasjonen gjerne direkte mellom de involverte, via epost.

Vi er av den oppfatning at tanken bak forslaget er godt: Man skal kunne opptre privat og personlig, selv når man er på jobb, og bedriften skal ikke ha tilgang til en medarbeiders private kommunikasjon.

Problematikken, slik Teletopia ser det, er dermed ikke hvorvidt en bedrift skal ha fri tilgang til bedriftens egne elektroniske verktøy, men på hvilken måte dette kommuniseres klart og utvetydig til egne medarbeidere og til omverdenen som skal forholde seg til virksomheten og dens medarbeidere.

Teletopia er sterkt kritisk til forslaget slik det foreligger. Forslaget vil medføre store merkostnader for den enkelte virksomhet og dermed for samfunnet, enten fordi det vil være store merkostnader forbundet med manuell forbehandling av innkommende kommunikasjon til fellespostkasse, eller alternativt at bedrifter som ikke benytter fellespostkasser, vil miste tilgang til virksomhetskritisk informasjon.

Vi anbefaler FAD å revidere forslaget på en slik måte at virksomheter som har definerte retningslinjer for bruk av elektronisk kommunikasjon og som samtidig tilrettelegger for at medarbeidere kan kommunisere fullstendig privat, uhindret har full tilgang til kommunikasjon sendt på bedrifts brevpapir og til og fra bedriftens domenenavn.

Vennlig hilsen
Teletopia AS
Robert Hercz
Adm. Dir.